

Saulėta, diena 20°, naktį 10.
Saulė teka 7:55, leidžiasi 6:18

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Vasario-February 8 d., 1974 m.

Kaina 15c

33

ŠIANDIEN GRIZTA SKYLAB-3 ASTRONAUTAI

SVEIKATOS APDRAUDOS PLANAS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas pasiuntė kongresui savo sveikatos draudimo planą, kuris apdraustų visus amerikiečius ir kainuotų vyriausybei 5.9 bil. dol. daugiau, negu ji dabar išleidžia sveikatos reikalam. Naujų mokesčių nereikėtų, nes visi dirbantieji amerikiečiai mokėtų už draudimą per metus apie 150 dol. Planas numato, kad ligos atveju pilietis pirmus 150 dol. pats turėtų susimokėti, o toliau draudimas sumokėtų 75% visų išlaidų iki 1,500 dol. Jei liga kainuotų daugiau, tai virš 1,500 dol. išlaidas visas padengtų draudimas. Virš 65 metų amžiaus ligoniui tektų maksimumą sumokėti iki 750 dol.

Numatytas sveikatos draudimas apimtų gydytojų honorarus, ligoninių sąskaitas, laboratorijų tyrimus, rentgeną, greitąją pagalbą, protines ligas, alkoholizmą, narkotikų ligonių gydymą ir vaikų sveikatos apsaugos išlaidas. Joks amerikietis neturėtų išleisti per metus daugiau kaip 1,500. Tačiau tokiai sumai sumokėti vidutinė šeima turėtų "prasirgti" per metus virš 5,000 dol.

Prezidentas pažymėjo prierašę prie plano, kad visi amerikiečiai šio plano būtų apsaugoti nuo katastrofos, nes didesnė liga suėda visas sutaupas ir įvaro žmones ir beviltingą skolą metams. Tai įdomus prezidento konstatavimas, kokiaje padėtyje šiuo metu yra Amerikos sveikatos reikalai.

Senatorius Kennedy, kuris yra pasiūlęs kongresui savo daug platesnį valstybinio sveikatos draudimo planą, pareiškė, kad vyriausybės programa suvays į privačių sveikatos draudimo bendrovių kišenės bilijonus dolerių.

Prezidentas dar paminėjo, kad iš 10 amerikiečių vienas neturi jokio sveikatos draudimo ir mažiau kaip pusė visų piliečių turi draudimus, kurie apmoka ilgą, sunkią ligą. Vyresnio amžiaus, kada draudimo reikia dažniau, kaip kitiems, žmonės yra dar menkiausiai apdrausti. Apskaičiuota, kad visos sveikatos draudimo planas kainuos apie 37.5 bil. dol.

Spasskis New Yorke

NEW YORKAS. — Buvus pasaulio šachmatų čempionas Boris Spassky New Yorke sulaukė simpatijų su 41 šachmatininku, jų tarpe buvo septyni, kurie oficialiais vertimo duomenimis yra "verti" 2,000-2,200 taškų ir du meisteriai su 2,400 taškų. Pats Spasskis vertinimo lentelėje turi 2,650 taškų. Visi Spasskio priešininkai turėjo sumokėti po 25 dol. už malonumą paloti prieš pasaulinio lygio didmeisterį.

Spasskis pralaukė tik vieną partiją prieš Charles Maddigan, 21 metų. Kiti aštuoni sulaukė lygiomis ir likusieji — pralaimėjo.

Eliminaciniuose turnyruose Tigran Petrosian išlošė antrą partiją prieš Lajoš Portiš, su kuriuo kitos septynios partijos baigėsi lygiomis. Penktadienį jie turi laukti 10-tą partiją. Kitose ketvirtfinalio žaidynėse Viktor Korčnoj turi 2-0 prieš brazilą Meckingą, 10-tą partiją įvyks penktadienį. Kitų dviejų varžybų laimėtojai jau paaiškėjo ir balandžio mėn. jie turės susitikti pusfinaliuose, tai minėtas Spasskis ir Anatolijus Karpovas.

TRENTON. — New Jersey valstija pasirodusi sumažinti automobilių draudimo bendrovių imamas kainas už draudimą, nes nelaimės keliuose dėl mažesnio greičio sumažėjo ir pakilo draudimo bendrovių pelnai.

Senate paminėjo Lietuvos sukaktį

WASHINGTONAS, D. C. — Ketvirtadienį, vasario 7 dieną, JAV senate buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Minėjimą globojo Illinois sen. Charles Percy. Kalbas pasakė keli senatoriai ir į kongreso rekordą įdėjo kelis svarbius dokumentus.

Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, vadovavo lietuvių delegacijai, dalyvavusiai senato suruoštame Lietuvos nepriklausomybės minėjime. Kartu su Dr. Bobeliu Washingtono buvo kun. Juozas Prunskis, paruošias Alto informacijas, Alto narys Eugenijus Smilgys ir Dr. Jonas Genys, Alto atstovas Washingtono.

Platesnį informaciją gausime šiomis dienomis.

Bendrovės slėpė šildymo alyvą

NEW YORKAS. — Valstijos Aukščiausioje Teisme prokuroras Louis Lefkowitz apkaltino keturias naftos bendroves, visas iš Shell Oil grupės, kad jos slapta sandėliavo šildymo alyvos didelius kiekius, neparduodamas alyvos New Yorko gyventojams. Tuo pačiu metu Shell bendrovės kalbėtojai teisinosi, kad jie negalį patenkinti šildymo alyvos paklausos.

Kaltinime sakoma, kad naftos bendrovės laikė alyvą tankuose Perth Amboy, N. J., nors oficialiai ta alyva buvo dar "neimportuota". Tik kai pakilo alyvos ir kitų produktų kaina, Shell bendrovė ta alyvą pradėjo leisti į rinką. Alyvos buvo tiek, kad 40,000 namų būtų galima šildyti ištisus metus. Net ir skundo padavimo metu Shell turi 25.2 mil. galonų alyvos. Lefkowitz sakoma, kad ši byla yra geras įrodymas, kad "energinės krizės" buvo pačių naftos bendrovių projektas.

Senatas atmetė konvenciją

WASHINGTONAS. — Senatas trečiądienį dar kartą atsisakė 55-38 balsais sustabdyti filibusterį, nukreiptą prieš Jungtinių Tautų Genocido konvenciją. Tuo pačiu tos konvencijos ratifikavimas atmetamas ir senato vadai nesitiki šiais metais konvencijos ratifikuoti.

Opozicijai vadovavo pagarsėjęs Watergate komiteto pirmininkas sent. Sam Erwin. Jis tą konvenciją laiko atidavimu tarptautinėms institucijoms suverenių Amerikos teisių. Tarptautiniai teismai, pagal tą konvenciją, galėtų net pakeisti JAV Aukščiausiojo Teismo sprendimus ir galėtų teisti amerikiečius už tam tikrus tarptautinius nusikaltimus.

Tautinės Gvardijos kareivis prižiūri tiltą netoli Allentown, Pa., nes streikuojantieji puldinėja nestreikuojančius sunkvežimio šoferius.

ZINGSNIS "IMPEACHMENTO" LINK

WASHINGTONAS. — Trečiądienį JAV kongreso Atstovų Rūmai 410-4 balsais suteikė savo teisingumo komitetui plačias konstitucines galias tyrinėti prezidento Nixono elgesį Watergate skandale. Komitetas galės kviesti liudininkus "subpoena" teisėmis, kurios reiškia, kad neatvykęs pakviestas gali būti baudžiamas. Liudininkų komitetas gali kviesti ir prezidentą. Šis balsavimas patikrino ir kongreso nuotakas prezidento apkaltinimo klausimu.

Teisingumo komiteto pirmininkas, atstovas Peter Rodino iš New Jersey pasakė atstovams: "Nežiūrint rezultatų, nežiūrint, ką mes patirsime ar atsisim, pradėkime eiti atsargiai, garbingai ir stropiai, kad didelė dauguma Amerikos žmonių ir jų vaikai po jų, galėtų pasakyti: tai buvo teisingas kelias, kitos išeities nebuvo".

Vienas iš keturių respublikonų, balsavusių prieš Subpoena galių komitetui suteikimą, Carolos Moorhead kalbėjo, kad tokių galių suteikimas komitetui tik nuves į konstitucinį susikirtimą ir dar daugiau suskaldys valstybės piliečius.

Kai kurie atstovai siūlė nustatyti laiko ribą, terminą, iki kurio teisingumo komitetas turi baigti tyrinėjimus ir nuspręsti: apkaltinti prezidentą ar ne. To termino buvo atsisakyta, kai

Nauja valstybė

ST. George. — Trečiądienio vidurnaktį Granados sala, kuri yra 20 mylių ilgio ir 12 mylių platumo, tapo nepriklausoma valstybe. Jos darbininkai streikuoja, nes didelė gyventojų dalis norėjo prieš nepriklausomybės gavimą pakeisti premjerą Eric Gairy, 51 metų negra, kuris pradėjo nebesikviti su piliečių pagėdavimais.

Opozicija tvirtina, kad premjeras, susirinkęs iš kalėjimų gaują ginkluotų vyrų, įsteigė diktatūrą, panašią, kaip Haiti saloje.

VĖJAUSIOS ŽINIOS

● Britanijos vyriausybė nutarė pasitraukti ir skelbti naujo parlamento rinkimus už trijų savaitių.

● Vyriausybės atstovai sutarė su streikuojančiais šoferiais. Jiems pažadėta 100% skydo kuro jų sunkvežimiams ir važmos kainų pakėlimas.

● Kuwaitas sutiko, kad Japonijos lėktuvus su keturiais teroristais iš Singapuro nusiųstų Kuwaite.

● Popiežiaus pašalintas iš pareigų Vengrijos kardinolas Mindszenty pareiškė Vienoje, kad jis ne savo noru pasitraukė ir tai nebuvęs jo sumanymas.

● Phillips 66 gazolino stotys paskelbė, kad gazolino kainos nušamos 1.8 c. už galioną.

● Senatas nepriėmė energijos krizės įstatymo, kuris būtų reikalavęs iš naftos bendrovių sumažinti kainas ir būtų davęs prezidentui teisę normuoti gazoliną. Įstatymo projektas turi sugrįžti į senato ir Atstovų Rūmų komitetą. Gali užtrukti kelios savaitės, kol įstatymas bus priimtas.

● Automobilių darbininkų unijos prez. Leonard Woodcock pasmerkė prezidento Nixono sveikatos apdraudimo planą, nes tas planas tik uždės kiekvienam amerikiečiui mokesčius, kurie pakeis sveikatos draudimo bendroves.

Sukilimas Jordane

BEIRUTAS. — Libano spauda paskelbė, kad Jordane praejusį savaitgalį buvo įvykęs Vienos karinės įgulos Zerqa mieste, apie 15 mylių nuo Amano, sukilimas, kareiviams reikalaujant didesnių algų. Sukilėliai reikalauja, kad pasitrauktų premjeras Rifai, štabo viršininkas gen. Shaker ir karaliaus rūmų ministeris Talhuni.

Sukilimui vadovavę 40 šarvuotųjų brigados jaunesnieji karininkai, prie kurių prisidėjo ir

PO 84 DIENŲ IŠ ERDVĖS PARVYKSTA REKORDUS SUMUŠĘ ASTRONAUTAI

HOUSTONAS. — Paskutinė Skylab įgula, vadovaujama marinarų pulkininko Gerald Carr šiandien sugrįžta į žemę po beveik trijų mėnesių gyvenimo erdvėje. Vakar ir užvakar jų numatytoje nusileidimo vietoje siautė audra, bangos buvo 14 pėdų ir vėjai siekė 35 mazgų. Lėktuvnešio "New Orleans" įgula buvo išplaukusi pasitreniruoti astronautų laivo Apollo iškelimo veiksniuose, tačiau urėjo nutraukti trenirą, nes oras buvo labai nepalankus. Ir šiandien oro biuras pranašauja stiproią, 25 mazgų vėją ir 8 pėdų bangas. Astronautams teks pašokinėti ant bangų ir jie gali susirgti jūros liga.

Sovietų istorikas remia Solženiciną

MASKVA. — Dar vienas Sovietų Sąjungos mokslininkas, istorikas Roy Medvedev, 58 m. amžiaus, jau anksčiau pasireiškęs, kaip "disidentas", paskelbė ilgą pareiškimą, kurį atidavė užsienio korespondentams, apie Solženicino naują knygą "Galago archipelagą". Knyga esanti teisingas sovietų kalėjimų atvaizdas, primenantis Dostojevsčio plunksną. Knygoje esą nedideli netikslumai, tačiau niekas neužsitarinau apgalvotų ir piktybių klaidinimų, kuriuos apie Solženicino knygą skelbia sovietų spauda.

Medvedevas nesutinka su Solženicinu, kad teroro taktika buvo į sovietų sistemą įnešta Lenino. Jis nesutinka su tvirtinimu, kad po Sergėjaus Kirovo nužudymo ketvirtadalis Lenino gradų gyventojų buvo sumti, jam atrodė per didelį ir Solženicino duoti skaičiai apie žuvusius nuo žemės ūkio kolektyvizacijos. Medvedevas tačiau sutinka, kad pridėjus Ukrainoje ir kitur badū mirusius po kolchozų įvedimo žmones, skaičius būtų dar didesnis už 15 milijonų, kuriuos nurodo knygoje Solženicinas.

Medvedevas rašo, kad pagrindiniai Solženicino faktai apie gyvenimą ir kančias suimtujų nuo arešto dienos iki jų mirties yra autentiški. Pats Medvedevas rašo Solženicino knygoje daug jam nežinomų faktų, nors jis pats studijavęs 10 metų "stalinizmą" ir daug žina apie jį. Nė vienas neišėjo iš stalininių "archipelagų" toks, koks jis juos įėjo, rašo Medvedevas, nes pasikeitė davo ne tik kalinių sveikata ir amžius, bet ir jų pažiūros bei idėjos. Ir tą Solženicino knygą perskaitęs labai retas žmogus liks toks pat, kaip atsiversdamas knygos pirmą puslapį. Solženicinas visai teisingai ragina sovietų piliečius, ypatingai jaunių, nepadėti melui, nekooperuoti su melu.

PARYŽIUS. — Buvusioji Solženicino žmona Natalija pareiškė prancūzų Figaro korespondentui, kad jos buvusio vyro knygoje "Galago archipelagą" tėra "folkloras".

NEW YORKAS. — Garsi Metropolitan opera sezona vėliau pradės ir anksčiau užbaigs, nes ji yra finansiniuose sunkumuose. Laukiama 6 mil. dol. deficitas.

karaliui paprastai ištikimi be duina. Dėl to sukilimo karalius Hussein, kuris buvo Londone, pakeliui į Ameriką, skubiai sugrįžo namo. Jau paskelbta, kad karalius įsakė padidinti kariuomenės algas, nes infliacija labai apkarpė kareivių perkamąją galią.

Šis astronautų nusileidimas Amerikos erdvės tyrimų istorijoje bus jau 30-tas. Įguly skridimai prasidėjo 1961 m. gegužės 5 d. Nusileidimas numatomas 10:17 val. ryto Čikagos laiku, 175 mylios į pietvakarius nuo San Diego, Kalif., kai ten bus tik 8:17 val. ryto. Televizijos stotys šio nusileidimo neparodys, tik vėliau transliuos pagamintus filmus. Po 30 panašių nusileidimų visuomenė pradėjo į šiuos svarbius erdvės tyrimus kreipti mažiau dėmesio.

Kelias dienas prieš paskutinį Skylab astronautai turėjo daug darbo sukrauti į Apollo erdvėlaivį visą mantą. Užvakar astronautai tris minutes buvo uždegti laivo raketos ir tuo pakėlė visą erdvės stotį į aukštesnę orbitą. Dabar ji skrieja 270 iki 283 mylių orbitoje. Manoma, kad Skylab erdvėje išsilaikys aštuonerius metus.

Visi Skylab aparatai ir šildymo bei šaldymo sistemos išjungtos, elektros baterijos atkabinotos nuo aparatų. Erdvės centras dar planuoja galimą Skylab panaudojimą susitikinėjimams erdvėje, jei nepavyktų įgyvendinti numatyto Amerikos-Sovietų Sąjungos susitikimo erdvėje ateinančiais metais. Tuo atveju Amerikos astronautai susitiktų ne su sovietais, bet su erdvės stotimi Skylab.

Erdvės laboratorijoje palikti kai kurie daiktai, maisto pavyzdžiai, elektros kabelis, filmų, filtrų, popieriaus lapai. Bus tirinama, kas atsitinka tiems produktams, jei jie ilgesnį laiką išbūna besvorėje erdvėje, radiacijos įtakoje.

Astronautas Carr pareiškė, kad Skylab "yra graži vieta vizuoti, tačiau mes nenorėtumėm čia likti gyventi visą laiką".

Daktaras nekaltas nužudęs žmogų

MINEOLA. — Long Island daktaras Vincent Montemarano buvo teismo jury pripažintas nekaltu. Jis buvo kaltinamas "pasigalėjimo žudymu". Jo pacientas Eugene Brown mirtinai sirgo gerklių vėžiu ir dar keliomis ligomis, tačiau jo stipri širdis nepasidavė. Prokuroras, kuris daktarą kaltino, pripažino, kad pacientas būtų miręs, o daktaras jam įvykštęs į gyslą nuodų, kad jam nereikėtų nakti ateiti ir pasirašyti mirties pažymėjimo, todėl jis jį nužudęs anksčiau.

Daug liudininkų bylos eigoje verkė, pasakodami apie šį pasigalėjimo žudymą ir ligonio kančias. Byla turėjo didelį pasiekimą visuomenėje, nes teismo salė visą laiką būdavo pilna. Teismo prisiėkusių komisija iš keturių moterų ir aštuonių vyrų pasitarė 55 minutes ir nutarė, kad gydytojas Montemarano nekaltas žmogžudystė.

NAUJAS P. SKARDZIAUS ŽODYNAS

Pedagoginis Lietuviškosios literatūros praeitiškas metais išleido dr. Prano Skardžiaus paruostą žodyną — Lietuviški tarptautinių žodžių atitikmenys. Šis žodynas numeruotų puslapių. Spaudė Morko Morkūno spaustuve Čikagoje. Mecenatas — Lietuvių Fondas.

Žodyno sudarytojas kalbininkas Skardžius pratarmėje sako, jog šio savo darbu yra "pasiryžęs ateiti į pagalbą tiems, kurie nori prisiminti lietuviškus žodžius, kurių vietoj vis dažniau vartojami tarptautiniai žodžiai". Toliau sakoma: "Šitame rinkinyje tarptautinių žodžių aiškinimas norima tik geriau parodyti lietuviškų pakaitalų darybą ir reikšmę; tam tikslui nėra narkinti tokie tarptautiniai žodžiai, kuriems lig šiol yra sudaryti lietuviški pakaitalai, jau anksčiau vartoti, didžia dalimi ir dabar Lietuvoje vartojami, bent žodynuose ir kitur".

Tokį paaiškinimą perskaicius suprantama, kodėl visa eilė dar naujai ir gana plačiai vartojamų tarptautinių žodžių į žodyną neįdėta. Pvz., "simpoziumas", tik naujųjų ateivių ir ypač jaunųjų kartos mokslų vyrų pradėtas plačiai vartoti, tad jo žodyne nėra. Nėra ir visos eilės tarptautinių žodžių, su kuriais išviliojusi susidūrę įvairiems namų apyvokos dalykams pavadinami lietuviški žodžiai neturinti.

Žodyno įvade suglaustai, bet aiškiai ir lengvai suprantamai, parašyta, kaip kalba keičiasi, kaip atsiranda nauji žodžiai. Kas patikrinti kalbininką paruosti šia

naują knygą? Paaiškina jis pats: "Viena, yra užsieniečių lietuvių, kurie yra linkę lietuviškai galvoti, lietuviškai rašyti ir rašydami nori idomiau, lietuviškai išsireikšti, bet vienam kitam iš jų ilgai visi daugių ima trūkti reikiamų specialiųjų lietuviškų žodžių, pavadinimų, terminų. Antra, tokių norimų žodžių susirasti svetur nevisados yra lengva, nes tam trūksta šaltinių". Toliau dr. Skardžius sakosi: "Todel aš, turėdamas prieš akis platesnės visuomenės reikalus, šiame savo darbe stengiausi iš visų minėtųjų ir dar kitų šaltinių parinkti bendrinei vartosei tinkamesnių lietuviškų pakaitalų, kuriais galima kur nors dalyką aiškiau, prasčiau ir vaizdingiau lietuviškai nusakyti, tam tikrais atvejais sinonimiją pakeičinti ir t. t."

Cia perspauzdintuose žodyno autoriaus sakiniuose yra paverstų tarptautinių žodžių, kurie jo žodyne neįrašyti. Tai "sononimija" ir "specialesnis". Bendrai, mano pirmas žodyno pavertimas buvo nesėkmingas. Rašydamas korespondenciją žvelgiau į žodyną, koks yra trumpas, aiškus "korespondencijos" lietuviškasis atitikmuo? Neradau, kaip kad neradau ir simpoziumo, citatos bei fermentacijos. Tai buvo pirmieji žodžiai, kuriems lietuviško pakaitalo ieškojau.

Žinoma, ši nesėkmė nenumatė vilties, kurią turėjau pirkdamas žodyną. Gi pirkdamas tikėjau, jog žodynas bus geras vadovėlis, kai ieškosiu lietuviško atitikmens tarptautiniam žodžiui. Ir yra geras, jei ne iš pa-

Sovietų Sąjunga vakary pasauli užpila propagandinėmis nuotraukomis. Čia esąs iškorkos, Karasandėje veikia darbinio etatizmas.

čių geriausių. Jame paaiškinta daugiau, kaip 900 žodžių. Visus perskaicius, kas patiko ar nepatiko pasiūlymams. Monofongizuoti, korpulentus, heterogenuis ir panašūs labai jau labai retai lietuvių rašytojų vartojami žodžiai užėmė paprastesnių, beveik kasdien vartojamų svetimų žodžių vietą.

Taip, pirmoji žodyno dalis, tarptautinių žodžių aiškinimai, naudingi ir reikalingi. Tačiau, ar rasis lietuvis, kurs turėdamas gražų lietuvišką žodį, ieško žodyno pagalbos lietuviškam žodžiui išsiversti į tarptautinį? Tad ir kyla klausimas, kam reikalinga toji žodyno antroji dalis, kurioje lietuviški žodžiai išversti į tarptautinius? Gal tai kalbininkams ir svarbu, bet jei

vadovėlis skirtas praktiškam savos kalbos mokytojų vartojimui, ta antroji žodyno dalis, atrodo, tik buvo laiko ir pinigų netaupymas.

Kai daugiau kaip prieš dvidešimt metų buvo išleistas "Lietuvių kalbos vadovas" su gausybe tarptautinių žodžių, buvo įvairių apie jį atsiliepimų. Pamenu, tuometinis Naujienų spaudoje korektūrų taisytojas Vincas Poška sakė, jog kaip kas Vadovą bepeiktų, bet jis geresnės pagalbos iš niekur kitur negauna, kaip iš Vadovo. Lygiai ir šių dienų, pernai išleistojo, žodyno bus taip pat: vieni gal dar daugiau išras trūkumų, ydy, o kiti — sakys, jog tai parankiausias vadovėlis, ir jį laikys prie savo rašto darbo stalo.

LIETUVIŲ PADĖTIS PO LENKIJĄ

Lietuviškos mokyklos sunkumai Lenkijai priskirtoj Suvalkijos dalyje

Juozas Paransevičius trumpą laiką Lenkijoje leistame lietuvių laikraštyje "Varnos" antrašė "Naujuoju mokslo keliu" rašė:

Pačiame šiaurės rytų pakrašty, prie Lietuvos sienos, nuo 1956 metų veikia Punsko vidurinė mokykla su lietuvių dėstomąja kalba. Šios mokyklos istorija yra glaudžiai susijusi su lietuvių visuomenės kaip tautinės mažumos Lenkijoje padėtimi, o ypač ryškiai atspindi kultūrinius lietuvių poreikius ir būklę Seinų ir Suvalkų apskrityse po antrojo pasaulinio karo.

Susikūrus Lenkijos Liaudies Respublikai, lietuviai Lenkijoje ilgą laiką neturėjo nė vienos mokyklos, kur galėtų mokyti vaikus ir jaunimą gimtąja kalba. Gyvos dar buvo visuomenėje kultūrinės veiklos tradicijos Seinų ir Suvalkų apskrityse, tarpukario metais, tad tuo skaudžiausiu buvo jaučiama savų mokyklų stoka. Pirmą kartą po karo lietuviškas žodis nuskambėjo oficialiai 1952 metais Varšuvoje, kur Švietimo Ministerijos buvo suorganizuotas lietuvių kalbos kursas. Šį kursą pravedė žymus lingvistas, slavų ir baltų kalbų žinovas, prof. dr. Jan Otrębski, didelis mūsų tautos bičiulis. Ir nors kurso dalyviai (24 asmenys) buvo labai įvairaus bendro išsilavinimo lygio, pats šio kurso suorganizavimo faktas pasirodė itin reikšmingas — nuo jo prasidėjo lietuvių kalbos dėstymas mokyklose. 1953 metų gruodžio mėn. — tėvams prašant — buvo įsteigta Suvalkų vidurinė

je mokykloje šalia lenkiškų klasių viena VIII-oji klasė su lietuvių dėstomąja kalba. Mokinių susirinko daugiau kaip 20. 1957 metais gavę brandos atestatus, jie buvo pirmieji jaunosios kartos lietuviai mokytojai Lenkijos Liaudies Respublikoje. Dauguma jų iki šiol tebedirba Seinų apskr. mokyklose.

Vėliau susidarė naujos lietuviškos klases Suvalkų vidurinėje mokykloje, buvo negausios, daugumai tėvų trūko lėšų mokyti vaikus mieste ir toliau nuo namų. Tuomet šviesesnioji lietuvių visuomenė darė žygį, kad vidurinė mokykla su lietuvių dėstomąja kalba būtų įsteigta Punske. 1956 metais atkelta į Punksą iš Suvalkų IX lietuviška klasė ir naujai sudaryta VIII, jau žymiai gausesnė (26 mokiniai). Tokiu būdu Punske pradėjo veikti vidurinė bendro lavinimo mokykla su lietuvių dėstomąja kalba.

Mokyklos padėtis nebuvo lengva. Trūko patalpų, vadovėlių ir paprasčiausių kitų mokytojų priemonių, neturėjome ir mokytojų, specialistų paskiriems dalykams dėstyti. Pasirodė tačia, kad mokyklos egzistavimas ir jos būklė žymiai dalimi priklauso ir nuo pačios visuomenės. Sutelktomis pastangomis tada išvien mokytojai (Jonas Stokeliūnas, Juozas Vaina ir kiti, ir šviesesnė bei susipratę ūkininkai Juozas Maksimavičius, Juozas Jakimavičius, Antanas Judickas ir kt.). Gausėjo mokytojų priemonių, atvyko naujų mokytojų specialistų, nebijančių dirbti ir gyventi sunkiose sąlygose. Mokykla pradėjo augti ir stiprėti.

Po 12 metų nuo anksčiau pradžios, galima jau kalbėti apie mokyklos laimėjimus ir jos nemažą vaidmenį lietuvių kultūriname gyvenime Lenkijoje. Ligi šiol Punsko vidurinė mokykla brandos atestatus gavo 167 asmenys. Jų 23 jau yra baigę aukštesnįjį mokslą, o 32 studijuoja Lenkijos universitetuose. 60 absolventų baigė mokytojų seminarijas, medicinos seserų bei kitas mokyklas, kai kurie tęsia mokslą neakivaizdinių būdu. Mūsų absolventai sugrįžta į savo kraštą, jei tik suranda čia darbą pagal savo įgytą specialybę.

PATERSON, N. J.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės 56 metų sukaktuvių minėjimas šiais metais įvyks vasario 24 d. 2 val. p. p. Paterson Catholic Regional High School salėje, 764 11 th Ave., Paterson, N. J. Yra didelė aikštė automobiliams pasistatyti.

Iš ryto 10 val. 30 min. bus pamaludos už Lietuvą Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, 147 Montgomery Pl. 2 val. p. p. aukščiausiai minėtoje salėje iškilmingas susirinkimas. Paskaitą skaitys VLIKo narvis teisininkas Vytautas Vaitėkūnas.

Nepaprasta meninė dalis: atvyksta vyrų choras "Perkūnas", kuriam vadovauja Vytautas Strolia, o su choru ir solistas Stasys Citvaras. Jau girdeime ir skaitėme, kad Brooklyn naujajame Kultūros židinyje "Perkūnas" turėjo didžiausią pasisekimą ir sutraukė daugiausia publikos.

Vasario 24 d. 10 val. 30 min. parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos. Visos organizacijos, turinčios vėliavas, kviečiamos 10 val. susirinkti į parapijos salę. Eisenai į bažnyčią ir iš jos, vadovaus šaulių pirm. K. Milkovaitis. Sunešus

Minėtiną rengia Patersono Bendruomenės Valdyba, kurią sudaro: pirm. F. Misiūnas ir nariai: Zita Šaulienė, J. Sabaliauskas ir V. Matušaitis. Valdybai talkininkauja parapijos klebonas kun. V. Dabušis ir buvęs jos ilgametis pirm. Antanas Rugys.

Labai laukiami visi Patersono ir apylinkių lietuviai. Vieta lengvai prieinama ir autobusų Nr. 1 — 102 (Newark, Hackensack, Paterson). Tik reikia pasakyti, kad norite patekti į Reg. Cath. H. S. Paterson, prieš Eastside Park. Reikės paeiti tik vieną bloką. Autobusai kursuoja ir sekmdieniais, tik kiek rečiau.

Valdyba

Minės Nepriklausomybės sukaktį

Vasario 3 d. įvyko bendras Cicerio bendruomenės ir ALTos valdybų posėdis, kuriame buvo pakviestas ir dalyvavo Cicerio šaulių jūros kuopos Klaipėda pirmininkas Karolis Milkovaitis. Tartasi, kaip geriau paminėti Vasario 16 šventę.

Nutarta vasario 16 d. 1 val. prie Cicerio miesto rotušės iškelti Lietuvos tautinę vėliavą. Šioms iškilmėms sutiko vadovauti šaulių pirmininkas. Cicerio ir apylinkių lietuviai maloniai yra kviečiami gausiai šioje iškilmėje dalyvauti. Vėliava plėvesuotų iki vasario 24 d., kada po minėjimo dalyvių nuovykę ją iškilmingai nuleistų.

Vasario 24 d. 10 val. 30 min. parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos. Visos organizacijos, turinčios vėliavas, kviečiamos 10 val. susirinkti į parapijos salę. Eisenai į bažnyčią ir iš jos, vadovaus šaulių pirm. K. Milkovaitis. Sunešus

Minėtiną rengia Patersono Bendruomenės Valdyba, kurią sudaro: pirm. F. Misiūnas ir nariai: Zita Šaulienė, J. Sabaliauskas ir V. Matušaitis. Valdybai talkininkauja parapijos klebonas kun. V. Dabušis ir buvęs jos ilgametis pirm. Antanas Rugys.

Labai laukiami visi Patersono ir apylinkių lietuviai. Vieta lengvai prieinama ir autobusų Nr. 1 — 102 (Newark, Hackensack, Paterson). Tik reikia pasakyti, kad norite patekti į Reg. Cath. H. S. Paterson, prieš Eastside Park. Reikės paeiti tik vieną bloką. Autobusai kursuoja ir sekmdieniais, tik kiek rečiau.

Valdyba

į salę vėliavą, akademinėje dalyje, bus sugiedota JAV ir Lietuvos himnai. Lietuvų bendruomenės savanoris, kūrėjas šaulių jūros kuopos Klaipėda pirmininkas Karolis Milkovaitis. Tartasi, kaip geriau paminėti Vasario 16 šventę.

Nutarta vasario 16 d. 1 val. prie Cicerio miesto rotušės iškelti Lietuvos tautinę vėliavą. Šioms iškilmėms sutiko vadovauti šaulių pirmininkas. Cicerio ir apylinkių lietuviai maloniai yra kviečiami gausiai šioje iškilmėje dalyvauti. Vėliava plėvesuotų iki vasario 24 d., kada po minėjimo dalyvių nuovykę ją iškilmingai nuleistų.

Vasario 24 d. 10 val. 30 min. parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos. Visos organizacijos, turinčios vėliavas, kviečiamos 10 val. susirinkti į parapijos salę. Eisenai į bažnyčią ir iš jos, vadovaus šaulių pirm. K. Milkovaitis. Sunešus

Minėtiną rengia Patersono Bendruomenės Valdyba, kurią sudaro: pirm. F. Misiūnas ir nariai: Zita Šaulienė, J. Sabaliauskas ir V. Matušaitis. Valdybai talkininkauja parapijos klebonas kun. V. Dabušis ir buvęs jos ilgametis pirm. Antanas Rugys.

Labai laukiami visi Patersono ir apylinkių lietuviai. Vieta lengvai prieinama ir autobusų Nr. 1 — 102 (Newark, Hackensack, Paterson). Tik reikia pasakyti, kad norite patekti į Reg. Cath. H. S. Paterson, prieš Eastside Park. Reikės paeiti tik vieną bloką. Autobusai kursuoja ir sekmdieniais, tik kiek rečiau.

Stepas Paulauskas

SKAITYK IR KITAM FATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
54¢ per year

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

uzamgėjo BALFO pirmininko, urelat
J. B. KONČIAUS knyga

VISIŠKIMAI IS BALFO VEIKLOS

100 didelio formato psl., daug nuotraukų.
Kietis viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Už šią knygą kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniam. Geriausia, kas yra globėjui, simtistam žiūntinui ir Vokietijai ir kitoms tremtinėms. Knygą pasiūlymė adresatui, jei prisiųs šioje knygoje Money Orderj tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaiciūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntinui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsukusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūdiant čekį ar Money orderj tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before.

You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank.

Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

SOVIETAI GINA SAVO "LAIMEJIMUS"

Komunizmo 55 m. statyba — 900 vergų darbo stovyklų

Vakaru Europoje pasirodžius Solženicino knyga apie Sovietų Rusijos vergų darbo koncentracijos lagerius (Gulag Archipelag 1918—1956) visame rusiškųjų komunistų kontroliuojamame pasaulyje kilo didžiausias komunistų klegesys nieko nepaigiant ir net nemėginant aiškintis, teisintis ar gintis, bet neapsiklausomai reikiant, kad tai "piktavališkas šmeižtas", "piktas melas" ir "komunizmo tėvynės" įžeidimas.

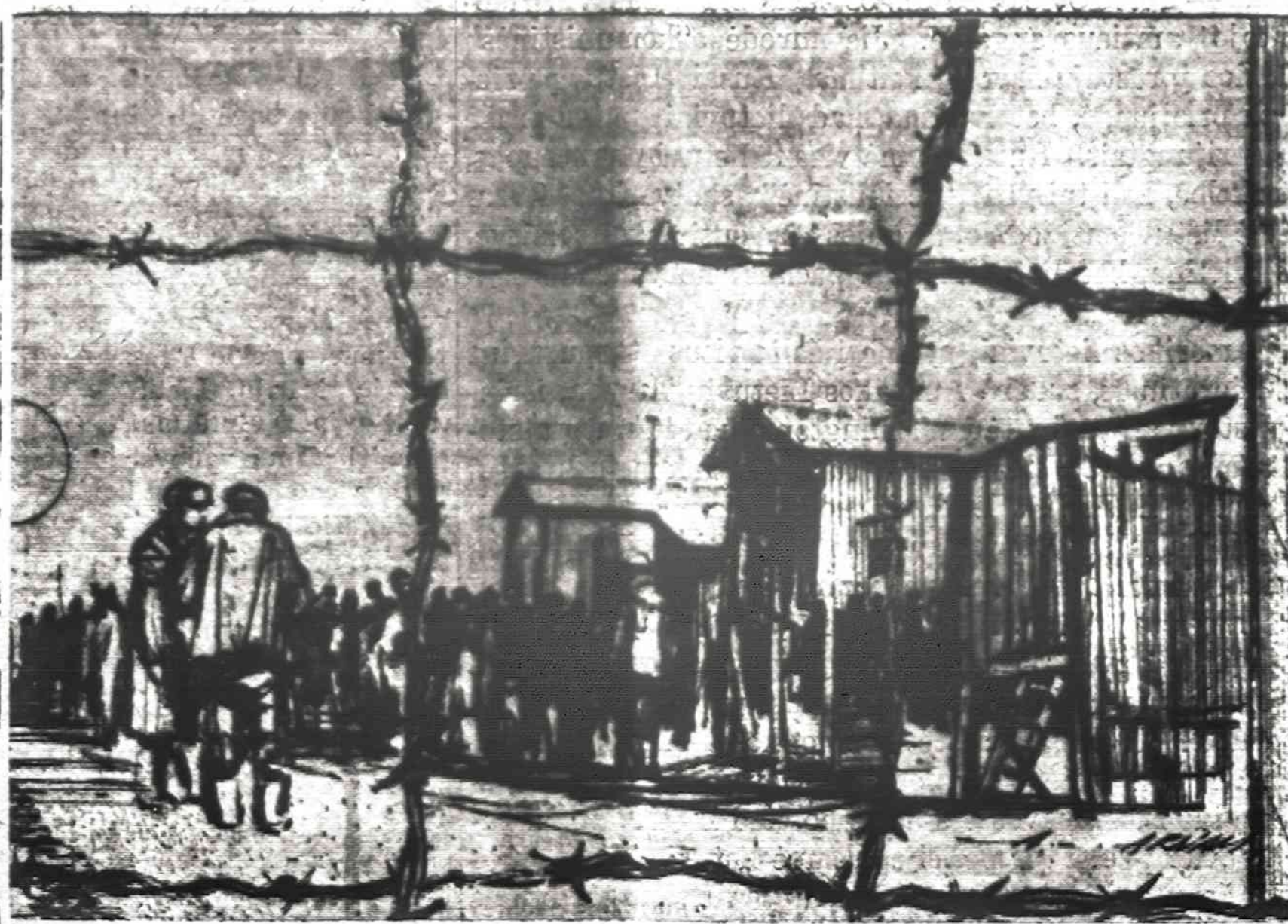
Aleksandras Solženicinas savo knygoje nė vieno "šmeižiančio" žodžio nepavartojo, tik labai vaizdžiai atpasakojo savo ir šimtų kitų kankinių pergyvenimus tuose lageriuose. "Gulag" žodis yra sudarytas iš trijų būtent "Glavnoje upravenenije lagerei" (vyriausioji stovyklų val-

dyba), o "archipelagu" vadinama grupė salų plačiuose vandenyse, kitais žodžiais salynas. Salyno palyginimas labai tinka šimtams kacetų sovietų imperijos teritorijose, kuriose nuo Lenino grado iki Magadano (rytų Sibire) ir nuo Baltosios iki Juodosios jūros lyg salų salikių jūroje įvairaus didumo žiaurumo ir paskirties pristatyta kacetų, koncentracijos stovyklų, sunkaus, sunkesnio ir sunkiausio darbo lagerių su visais paskutiniųjų žmogaus jėgų fizinio išspaudimo įrengimais ir išradimais...

Pagal teisybę, Solženicinas kaip savo pirmojoje knygoje "Viena diena Ivano Denisovičiaus gyvenime", taip šioje naujausioje vaizduoja tik kruvinąjo Stalino siuntimo laikotarpį.

Aleksandras Solženicinas su dviem savo vaikučiais.

Komunizmo statybos pasididžiavimas. Iš Chicago Tribune Book World

Ar bereikėjo geresnės progos rusams komunistams bolševikams nusiplauti rankas, leisti savo ir kitų šalių korespondentams laisvai tuos "melus ir šmeižtus" patikrinti ir Brežnevo klika nubalinti arba jei jam gražiau — skaisčiai raudonai perdažyti. Bet Brežnevo klika puolė į isteriką, paleisdama į darbą visą jau Cerkos - Črezvičaikos išstobulintą teroro sistemą iki tiek, kad net autorius žmonai ir dviem mažiems vaikams ėmė nužudymu grasinti! Sovietų imperijos imperialistai ne tik neišsižadėję pelningos darbo vergų sistemos, bet tik labiau užmaskavę ir patylo mis perorganizavę toliau praktikuoti, tikri kad piatusis pasaulis su laiku pamirš ir nutilis, bet Solženicinas nelaukta netikėtai nuplėšė komunizmui kaukę ir visam pasauliui parodė, kad po Brežnevo kaukės šypsena tebė-

ra išsišiepęs — tas pats nelabasis Stalinas!

Didelė "pažanga" naikinimo stovyklose

Tiesa, kad Stalinui galą gavus Sovietų valdžia žymiai perorganizavo visą vergų imperijos sistemą. Solženicino aprašomais metais Sovietų Imperijoje ir lageriuose, kalėjimuose laikomųjų bėsių belaisvių vergų skaičiuota daugiau kaip 12 milijonų, iš kurių bent pusė buvo vadina mieji politiniai kaliniai. Didžiausio jų lagerių klestėjimo metai buvo 1953 metais, tai yra prieš pat Stalino nugalabijimą. Dabar, 20 metams nuo Stalino galio praejusių, visa vergų lagerių sistema yra "reformuota" ir paslepta. Yra dvi prielaidos — viena, kuri teigia, jog visoje Sovietijoje koncentracijos stovyklų bėra apie 900 su vienu milijonu jose uždarytų ir prievartaujamų žmonių. Tačiau Amerikos žvalgyba, pasinaudodama net iš satelitų gaunamomis foto nuotraukomis, apskaičiavo, kad tame kalėjimų-lagerių "archipelage" (salynas) ir šiandien tebėra tarp 2,400,000 ir 2,500,000 kalinamų žmonių...

Be abejo, per tuos 20 metų po Stalino įsteigtos vergų imperijos santvarkoje padaryta nemažai "reformų", kurių svarbiausioji yra vergų darbo racionalizavimas pagal kolchozų metodą, kad daugiau darbo padarytų ne vien bausmėmis, bet ir masiniais. Dabar vergo būseną pareina žymia dalimi nuo to, į kokią iš keturių rūšių stovyklą patekai. Žymiausiaji kalinių dalis patenka į "ordinarinio režimo" stovyklas. Kitos trys rūšys skiriasi savo palaipsniui padidintu režimo griežtumu; dvi paskutinės rūšys yra "griežto režimo" ir "specialaus režimo" stovyklos. Šios dvi stovyklų rūšys paprastai yra rezervuojamos užkietėjusiems ir pavojingiems kriminalistams ir politiniams kalinams... Kaip girdėti, ir Simas Kudirka vienoje tokių kankinamas.

Komunistai be vergų negali tarpiti

Sovietai nuo nepažinamų laikų absoliučiai nieko neskelbia jokių nusikaltimų statistikų nei savo kalėjimų sistemos bei salygų, kokiose gyvena jų kaliniai. Tačiau paskutiniiais metais daug tiesos per Geležinę Uždangą išnešė žmonės, patys metų metus kentėję "Gulago salyne" ir pagaliau išleisti emigruoti, daugiausiai žydai — į Izraelį, į JAV ir kai kurias kitas šalis. Taip pat laisvasis pasaulis gavo išgirsti komunistų paslapčių iš užsienius pasiekusios "samizdato", kurį laiką leistos pogrindžio "Kronikos" ir pagaliau iš Aleksandro Solženicino ir kelių kitų disidentų ir vakarus pasiekusių ir čia atspausdintų raštų. Sovietų valdžia turėjo geriausią progą apsisvalyti jau po pirmosios knygos apie Ivano Denisovi-

čiaus "gyvenimą" Gulago lageryje, arba po "Gulag Archipelag 1918—1956 metais", kurios rankraštis buvo slapstomas ir enkavedistų ieškomas bene per 5 metus, kol pavyko rankraštį išsiųsti per sovietinę sieną. Taigi, kaip pats autorius sako, ta valdžia turėjo geriausią progą ir laiką apsisvalyti, bet ji bevelijo neprisipažinti, nugincyti, išskeltus faktus paskelbti "melu" ir autorių teroru nutildyti. Bet apsiriko.

Komunistai tiesos nebeužslėpė

Solženicino iškeltieji pasibaisėtinai faktai sovietų "rojaus" gyvenime staiga sukėlė visame pasaulyje nepaprastą susidomėjimą. Solženiciną amžinai nutildyti, tai yra jį enkavedistiškai nugalaboti, kaip pavyzdžiui buvo nugalaboti penki pasižymėję jaunieji — Lietuvos lituanistai prof. Kazlauskas ir kt., tais metais Solženiciną nutildyti nebedrįso, tad griebėsi senos komunistų išbandytos priemonės — asmenybės sunaikinimo (character assassination). Jo neareštuota, bet prieš jį, jo šeimą ir draugus užsuko visą šmeižtų, insinuacijų ir taršos mašinineriją. Nors pats Solženicinas ir jo sei-

ma parodė didelį heroizmą, atsilaukdamas, bet gi dešimtimis milijonų žmonių sunaikinusi kruvinoji komunizmo mašina nemiega ir atsargoje turi visų istorijos laikų ir šalių kankinimų ir inkvizicijų instrukcijas bei priemones. Solženicinas, paskelbdamas kad jam pačiam ir jo žmonai bei vaikams jau grasinama gyvybės atėmimu, pasakė kad tiesos vistik nebeužslėpė.

Ta tiesa yra labai karti. Praeitais 1973 metais surinkta statistika parodė, kad tais metais pasaulyje laisvų žmonių buvo mažiau negu nelaisvų, tai yra "laisvų" pernai buvo 1.3 bilijono (milijardo) ir "belaisvių" 1.6 bilijonai, o dar arti bilijono (800 milijonų) buvo "iš dalies laisvų". Iš tų 1.6 bilijonų, tai yra iš tūkstanties ir šesio šimtų milijonų nelaisvų žmonių visais tūkstantis ir trys šimtai milijonų žmonių yra komunistų pavergti. Visame pasaulyje nėra nė vienos komunistų apsestos valstybės, kur žmogus būtų laisvas ar bent iš dalies "laisvas"...

Be operacijos komunizmo vėžys nepagydomas

Markso, Lenino-Stalino "mokslas" išvystė galingiausią priešpaudos jėgą ir modernios vergijos sistemą pasaulyje. Dėl to visuose Solženicino raštuose kart nuo karto kartojamas perspėjimas laimingo, nes dar laisvo Vakarų pasaulio žmonėms, kurie nesivaizduoja, kad didžiausias šiandien jiems pavojus gresia iš tos sovietinės sistemos. Tai yra parazitinių ligos virusų praktikuojamas metodas, kai virusai įsiskverbia į narvelių (celių) koloniją ir jas apsedę ėda, kol visą organizmą suėda. Įsisenėjusi ši liga jokiais vaistais gydoma nebeapsiduoda... Iš visos patirties komunizmo apsedimo ligos švelnėjimo, pagerėjimo ar sužmonėjimo nėra ko laukti. Akis už aki, dantis už dantį ir ankstyba operacija yra ką komunizmo virusai supranta.

Kadangi greitai laiku Solženicino "Gulag Archipelag" pasirodys ir anglų kalba, tad šiam kartui iš paties autoriaus patarimų tiek:

— Kokiu būdu žmonės patenka į tą labai nūo žmonių slepiamą archipelagą?

— Visi tie, kurie kaip jus ir

LTV TELETONAS

"Lietuviai Televizijoje" jau parodė Čikagos ir apylinkių lietuviams 100 programų per 8 metus. Jie pasiryžę tęsti ir toliau lietuvišką žodį televizijos bangomis. Tolimesnei veiklai reikia lėšų.

Žinant, kad lietuviška televizijos programa yra vienintelė laisvajame pasaulyje, tai ir jos tolimesnis veikimas yra būtinas ir turi būti tęstinas toliau. Suprantama, kad vieni prekybininkai savo skelbimais jos negali išlaikyti. Mes, žiūrovai, turime prisidėti pastoviai ir svarbiai. Remkime "Lietuviai Televizijoje", likimas mūsų pačių rankose.

Šiam tikslui "Lietuviai Televizijoje" rengia finansinį vakų per tą pačią 26-tą stotį sekmadieniais, 10 ir 17-tą vasario mėn. dienomis, nuo 8:30 iki 9:30 val. vakaro. Supraskime visi jos reikšmę ir gausiai aukokime tolimesnei "Lietuviai Televizijoje" egzistencijai.

Ne paslaptis, kad sekmadienio vakarais žiūrime, sekame ją visi suaugę, vaikai, seneliai, ligoniniai ir svečiai. Yra dalis žmonių, kurie dėl senatvės ar ligos visada namuose, jiems vienintelis malonumas — lietuviška televizijos valandėlė.

Tegyvuoją "Lietuviai Televizijoje", telanko mus sekmadienio vakarais.

Alb. Kašubienė

aš, mielas skaitytojai, patenka ten numirti, bet patenka tik vienu ir išimtinu keliu — arešto keliu...

"Pasaulis turi daugybės skirtingų centrų tiek, kiek yra gyvų būtybių. Kiekvienas mes esame sutvėrimo centras, ir visas pasaulis subireja kaip jie tau sušvokščia: "Tamsta esi areštuotas"..."

J. P.

give...
so more will live

HEART
FUND

DICTIONARIES WEBSTER

LIBRARY SIZE 1973 EDITION, BRAND NEW,
STILL IN BOX.

Cost New \$45.00

Will Sell for \$15

Deduct 10% on orders of 6 or more

Make Checks Payable to
DICTIONARY LIQUIDATION

AND MAIL TO
NAUJIENOS
BOX 196

1739 So. HALSTED STREET CHICAGO, ILL. 60608

C. O. D. orders enclose 1.00 good will deposit. Pay balance plus C. O. D. shipping on delivery. Be satisfied on inspection or return within 10 days for full refund. No dealers, each volume specifically stamped not for resale.

Please add \$1.25 postage and handling.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobilams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months.	
In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months.	
Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

JAV senatas gina Lietuvos laisvę

Kiekvieną metų JAV senatas primena pasauliui, kad 1918 metais Lietuva pasiskelbė nepriklausoma valstybe, sudarė savo vyriausybę, paruošė konstituciją ir, palyginus, gana sėkmingai tvarkė visus savo reikalus. Lietuviai būti toliau sėkmingai tvarkėsi, jeigu Sovietų Sąjungos vyriausybė nebūtų pasiuntusi į Lietuvą sovietų karo jėgų ir gerai ginkluotos policijos. Rusai panaikino lietuvių įvestą tvarką, atėmė Lietuvos piliečiams pagrindines teises, o vėliau visą kraštą prijungė prie Sovietų Sąjungos.

Sovietų Sąjungos valdovams buvo nepatogu gražiai besitvarkiusį kraštą aneksuoti, kaip tai darydavo imperialistai praeitais ir ankstyvesniuose šimtmečiuose. Sovietų propagandos agentūros visame pasaulyje pavergtoms tautoms reikalauja laisvės. Jiems nepatogu reikauti pavergtiems laisvės ir tuo pačiu metu pavergti šimtus milijonų Rytų Europos ir Azijos gyventojų. Okupuotų kraštų aneksiją jie pavadino „gyventojų noru įsijungti į Sovietų Sąjungą“. Jie priverė pačius lietuvius važiuoti į Maskvą ir prašyti patį Staliną, kad „priimtų Lietuvą“ ir didžiausio pasaulyje žudiko draugystę. Jie priverė pačią lengviausią lietuvių tautos lyrikę važiuoti į Maskvą ir apdainuoti tą „lietuvių tautos norą“ prisijungti prie garsiausio Gruzijos bandito ir bankų užpuoliko gengs. Pasiūlymą „prijungti“ Lietuvą prie Sovietų Sąjungos „liaudies seimui“ padarė Antanas Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, Sovietų Sąjungos pilietis, Maskvos parinktas ir paskirtas komunistų partijos sekretoriaus pareigoms. Buvo dar keli iš rusų mitusieji lietuviai, norėjusieji pasiūlyti pavergtą Lietuvą prijungti prie Sovietų Sąjungos, bet Sniečkus kitų norus nutūmė į šalį ir „liaudies seimui“ įsakė svarstyti jo paties pasiūlymą. Iki šio meto Sniečkus nesigyrė šiuo savo „žyg darbui“, bet dabar, Sniečkus mirus, rusai leido propagandos žiniose šį faktą pakartoti.

Lietuvos nepriklausomybės panaikinimas ir nepriklausomos valstybės „prijungimas“ prie Sovietų Sąjungos buvo padarytas pagal sovietų valdžios įsakymą. Maskva naudojo ne tik brutalią karo ir policijos jėgą, bet ir begėdišką Lietuvos ir kelių kitų valstybių aneksiją, dengiamą nekalta „pačių pavergtųjų noro“ skraiste. Laimė, kad laisvam pasaulyje buvo pakankamas apdairių ir teisybę pasakyti pasiryžusių lietuvių skaičius. Jie informavo visas laisvojo pasaulio valstybes, — didžiąsias ir

mažas — apie Sovietų Sąjungos pačią žiauriausią dvidešimtojo amžiaus apgaule. Jie nurodė „komunistinės“ valdžios įprastųjų sąvokų keitimą. Rusai Lietuvą prievarta prisijungė, bet tvirtina, kad lietuviai patys prašė būti prijungtais. Rusai atėmė visas lietuvių santaupas, bet skelbė, kad tai yra „socialistinė“ santvarka. Rusai atėmė lietuviams žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę, bet tvirtina, kad lietuviai tapo pačiais „laisviausiais piliečiais“.

Amerikos lietuviai, padėję į šalį visus tarpusavio nesusipratimus, sudarė Amerikos Lietuvių Tarybą, išrinko atstovus ir pasiuntė į Washingtoną, kad įtikintų atstovų rūmų ir senato narius apie rusų gintiniam jų kraštui užtrauktą nelaimę. Jie davė tuometiniam krašto prezidentui, Valstybės Departamentui, senato ir atstovų rūmų nariams šimtus faktų apie rusų karo jėgų prievartos veiksmus Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse. Kongreso atstovai ir senatas pasmerkė sovietų valdžios prievartą ir reikalavo atšaukti karo jėgas iš okupuotų žemių.

Maskvos valdžios atstovai žino, kad Lietuvon pasiųstos sovietų karo jėgos ir policija prievartavo mažą ir beginklą tautą. Maskvos valdžia žino, kad Lietuvon įžengusieji sovietų kariai ir policija trempė lietuvių teises, juos žudė, žmones prievartavo, jų sukauptą turtą vogė, o juos pačius siuntė Rusijos šiaurės prievartos darbams. Ta pati valdžia panašiai elgėsi ir su Rusijos gyventojais, kurie nepritare tokiai prievartai. Kada Aleksandras Soženecynas priminė Sovietų Sąjungos valdovams gausias prievartos darbo stovyklas, tai prieš Nobelio premijos laureatą sovietų valdžia bando sukelti neapykantą ir grasina bausmėmis.

Panašiai sovietų valdžios atstovams akis sivilina ir senato bei kongreso atstovai Vasario 16 dienos progomis. Visa eilė senatorių primena pasauliui 1940-tais ir sekančiais metais Sovietų Sąjungos primestą prievartą lietuviams. Senatoriai pakartoja ankstyvesnius sovietų valdžios atstovų veiksmus prieš negausią mūsų tautą, bet jiems pasako, ir tai, kas dabar pavergtoje Lietuvoje darosi. Visas kultūringas pasaulis žino, kad įstatymus leidžiamos įstaigos Amerikoje turi didelės įtakos ir krašto reikalų tvarkymą. Jeigu kuris valdininkas bando pasiimti daugiau teisių, negu konstitucija jam leidžia; jeigu kuris valstybės pareigūnas pasisavina platesnes teises ir pradeda sauvaliuoti, tai senato ir atstovų rūmų nariai tokį pareigūną apklausinėja ir priverčia susivaldyti.

JAV senato nariai, primindami pasauliui, kad Antrojo Pasaulinio Karo metu rusų karo jėgų okupuota Lietuva dar ir šiandien nėra laisva, kad sovietų valdžios paskirti komisarijai labai žiauriai išnaudoja lietuvius, kad net neleidžia jiems pasiskusti daromomis skriaudomis, — senatoriai gina Lietuvos nepriklausomybę ir primena naują imperiją kuriantiems bolševikams, kad pavergtos tautos reikia duoti laisvę. Anglijos, Prancūzijos, Olandijos ir Belgijos vyriausybės leido jų valdytomis tautomis tvarkyti visus savo reikalus, tuo tarpu sovietų valdžia pavergė kelias laisvas tautas ir žiauriai išnaudoja jų kraštų gyventojus.

Kiekvieną metų Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkai įteikdavo senatoriams pačias naujausias žinias apie rusų vykdomą rusinimą ir išnaudojimą Lietuvoje. Ši metų senatoriams ir kongreso atstovams tas žinias nuvežė Dr. Kazys Bobelis. Sovietų valdžia mielu noru milijonus paklotų, jeigu galėtų sustabdyti šį Alto vedamą darbą. Ji verbuoja agentus, kad Alto darbą apardytų. Bet sovietų valdžia nepajėgs to padaryti, kol Amerikoje bus lietuvių, pasiryžusių ginti pavergtos Lietuvos teises.

SKAITYKITE NAUJIENAS

VADOVAI IR VADOVELIAI

(Tęsinys)

Argi būtų buvę pro šalį idejus nuotrauką prel. J. Balkūno pastatytos lietuviško tautinio stiliaus šventovės Maspeth, NY., arba vysk. A. Deksnio East St. Louis. Kad ir čia pat penkia-kuorės Market Parko šventovės nors priekio „fasado“ su keturių Marijų Lietuvoje apsi-šėkusių skulptūromis!

Kodėl šiame vadovėlyje nėra vienos Lietuvos konkretios didžiosios šventovės, paklausti neatsakė, nepaaiškino...

Iš suprantamesniųjų, atitinkančių iš dalies save, iliustracijų „Erelis ir žąsina“ Giedriaus pasakėčios 102 pusl.; 78 pusl. pasakas „Batsiuvis“; „Vėlinės kapuose“ 112 pusl. „Dėdė Genčius“ 141 pusl. „Vėlykų bobutė“ 197 pusl. 172 pusl. mergaitė autentiškai nupieštais tautiniais drabužiais.

Negali nepažinti, jog yra iš smulkesniųjų iliustracijų ir kiek realistišnių — vienas kitas pažįstamas paukštis, žvėrelis augalas, vabzdys gėlė... tautodailės dalykėlis, ar jo nuotrauka — turtum tušiomis vietomis užpildyti dekoracijos. O tai įrodo, kad dailininkai realistinę kūrybą ne svetima. Įrodo ir tai, kad ji konkrečiai nupiešė tą saulėgražą, daržovę, palmę, tas dvi bulviakas ir kt.

VALSTYBES IR TAUTOS EMBLEMOS

Tarp tokių iliustracijų toje pačioje plotoje prie autorių poetinių kūrinių, pasakojimų, raginančių vaikus žengti pirmyn su iškeltomis Lietuvos valstybės ir tautos emblemomis, net keturiose atskirose vietose nupiešti vaikai su realiomis emblemomis. 57 pusl. berniukas su kardū ir naujai stilizuotu vyčiu ant peties; 95 pusl. berniukas bėga išskėles vėliavą; 173 pusl. Lietuvos himnas, o žemiau jo vėl naujo stiliaus vytis. 197 pusl. trys mažuliai vienmarškiniai berniukai Vasario 16-ją žengia vėliavėlėmis nešini. 183 pusl. žiemovaidyje du berniukai neša vėliavą į medį.

Ar ne pradžioje knygos turėjo būti bendra vedamąja mintimi ir aukščiausia idėja iškelta vėliava, valstybės ženklas, stambesnėmis raidėmis išspausdintas himnas? Jeigu turėtų būti viduryje knygos, tai gyvoji vėliava, vytis, himnas turėjo būti iškiriamai savo vietoje. O kiekvienai emblemai, himnui duota jei ne daugiau, tai po ištisa puslapi.

Vadovėlis išleistas Vilniaus sukaustuojamais metais. Ar ne būtų derėję gyvą vėliavą iškelti Gedimino pilies viršūnėje visu laisvame pasaulyje lietuvių vardu, kaip ji būdavo keliai-ma nepriklausomoje Lietuvoje Vytauto Didžiojo muziejaus bokšte, skambant Amerikos lietuvių padovanotam Laisvės varpai? „Tai skambink varpę“...

Tada tie kilnios patriotinės paskatos eilėraščiai, pasakojimai 180 pusl. „Vėliava medyje“ konkrečiai vadovėlyje būtų įgiję konkretesnę prasmę, nelikę vien tik žodinė kūryba. Laisvės šventė Vasario 16-jį nebūtų tik vaikų, tėvėlių išsiųstų su įduotomis vėliavėlėmis, sakykim, pakaržy-giauti, kai knygos pradžioje nupiešti tėvų namai tarp kak-tusų, saulėgražių ir kt., ir ru-žavas bendrojo sodžiaus galas.

Prinešus p. Kavaliūnui tokių iliustracijų, paklausus, ar jos tokios supažindins vaikus su jų tėvų palikta tėvyne, ar nu-pažindins, ar jis pripažįsta, kad vaikų artimiausia tėvyne pažinti aplinka yra vadovėlis, ar jis pripažįsta aplinkos veis-tinę, kodėl nėra nupieštos iš-keltos iškiriama iš daiktų vėliavos, — jis atidžiai pažiu-rėjo ir, lyg pyktelėjęs, atsakė: sakykite ir rodykite dailininkai.

Atsakymas. Argi ne švieti-mo taryba užprašė dailininką vadovėlį iliustruoti? Argi ne LB-nės švietimo taryba Sep-tintosios mokytojų studijų sa-mu, vaikūčius siunčiamieji pa-rapijos mokyklą, kad jie būtų, kiek įmanoma, apsaugoti nuo dabartinio liberalinio laiko ir į mokyklas veržiančius kosmo-politinių, ateistinių įtakų, nuo bolševikinės propagandos ir kad visomis jėgomis būtų iš-laikomi lietuviai.

Kavaliūnas. Apylinkės val-dyba neturi teisės kištis į lietu-viško švietimo reikalus, o tik telkti pinigų; ir jais liuanisti-nes mokyklas remti.

Vaičiūnas. Perskaito LB-nės įstatų paragrafą — „rūpinasi apylinkės lietuvių tautiniais, kultūriniais, švietimo reika-lais“. Ir kitą paragrafą — „So-vo tėvų išlaikytą gyvybę lietu-vis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventų“.

(Bus daugiau)

TAISME KLAIDA

Naujienų 1974 m. vas. 6 d. rašinio „Vadovai ir vadovėliai“ pradžioje praleista antraštė „Laidotuvės Lietuvoje“.

VACLOVAS PROSAS

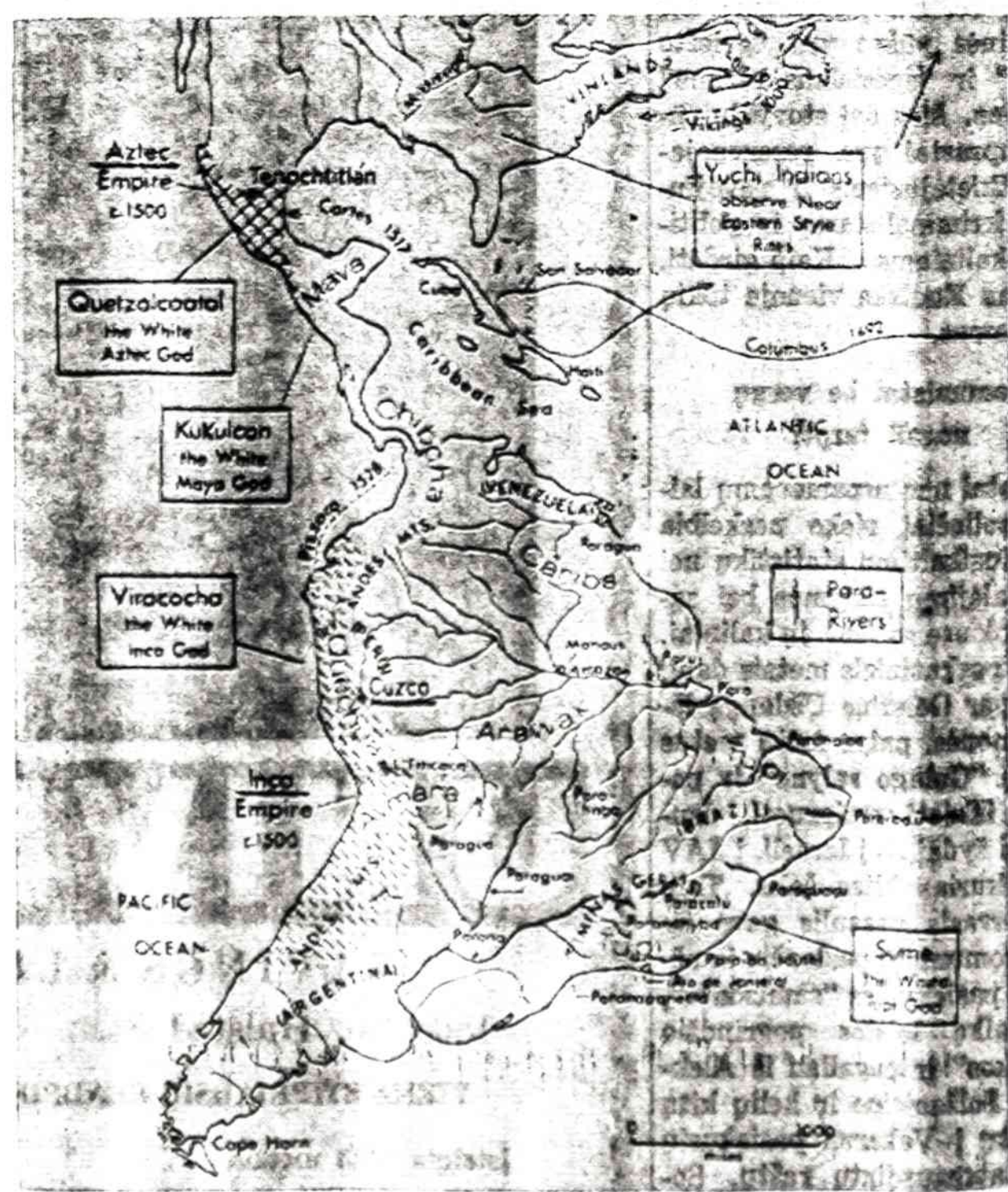
PIETŲ IR VIDURIO AMERIKA

(Istorija kartojasi)

Iki šiol patirta, kad vidurio ir P. Ame-rikoje, — prieš kolumbinę eroję, jau bu-vo valstybės, imperijos imperatorių valdo-mos, gerai susitvarkiusios. Patirta, kad pas jas ir net prieš jas buvo aukšta kultūra ir civilizacija. Geriausiai žinomos ir dau-giausia ištirtos yra maja, toltekų arba itza, aztekų ir inkų buvusios imperijos. Šios imperijos buvo srityse: a) Toltekų, ku-riuos majai vadindavo Itzā, buvo dabarti-nės Meksikos pietinėje dalyje. b) Aztekų imperija — dabartinės Meksikos vidurio ir šiaurės teritorijoje. c) Maja — Britų Hon-duro (Jukatan) pusiasalyje, Honduro, Gua-temalos ir dalinai Salvadora dabartinės teritorijose. d) Inca — Ekvadoro, Peru, Bolivijos ir dalinai Čilės. (Žiūr. Senosios Amerikos bei prieš kolumbinės eros pri-dedamą žemėlapi).

IDOMIOS PASLAPTYS

Juo giliau archeologai „knaisi“ arche-ologijos „archyvuose“, tuo įdomesnė pra-cities istorija atidengia — istorija, kuri bent dalinai gal net turės įtakos visos žmo-nijos praeitį aiškinant.

Prieš Kolumbinę Ameriką

Beknisinėjant tuos nepaprastai gausius minėtų imperijų archeologinius palikimus, atidengiamas nuostabių įdomių paslapčių, kurios kartais sugrąžina darytas išvadas.

Paskutiniaisiais laikais rasta archeologinių davinii, jog prieš majus ir aztekus tose vietovėse, esą, gyvenusi La Venta arba kitaip Olmec tauta, kuri, pasak archeolo-gų, buvusi dar aukštesnėje civilizacijoje bei kultūroje, negu po jų gyvenusios majų, toltekų ir aztekų tautos. Jos daug ką pa-veldėjusios ir išmokusios iš Olmec tautos.

INDENŲ IR GRIGALIAUS KALENDORIUS

Randama, kad La Venta arba Olmec tauta turėjusi kalendorių, kuris buvo tiks-lesnis už Grigaliaus ir kurį paveldėjo ma-jai, toltekai ir aztekai. La Venta žvaigž-džių matavimais paremtas kalendorius ro-do metuose dienų skaičių 365.242.198, o Grigaliaus — 365.242.500...

Majai vėliau faktinai praktikoje turėjo du kalendorius: civilinį ir šventąjį. Civilinis kalendorius turėjo 365.242.219 dienas, o šventasis — 260 dienų. Šie du kalendo-riai, kaitaliojant metuose dienų skaičių, atsižvelgiant į žvaigždžių judėjimą, sutap-davo viens su kitu laike 52 metų. (Ward Botsford, „Archeaology Middle America“, N. York, 1961)

Majų imperija turėjo net savo gerai įrengtą observatoriją dangaus kūnams ty-rinėti:

Popiežiaus Grigaliaus XIII Europos ka-lendoriaus reformą pravedė 1582 metais. Tas laikotarpis Grigaliaus garbei vadinamas yra „Grigaliaus epocha“. Bet kaip matome, kalendoriaus reforma yra įvyku-si net 65 metams praslinkus po majų — aztekų imperijų okupacijos. Kaip žino-ma, ispanai minėtų imperijų okupaciją pradėjo 1517 metais, tad galima manyti, kad popiežiaus Grigaliaus reforma buvo tik paprasta majų — aztekų kalendoriaus kopija, nes katalikų bažnyčia žingsnis į žingsnį žygiavo kartu su ispanų okupacija. Šią prielaidą patvirtina dar ir tai, kad Nikalojaus Koperniko knyga, aiškinanti heliocentrinį pasaulio vaizdą, „De revol-utionibus orbium libo VI“ (Apie daugau-s sferų sukūrimą šešetas knygy), inkvizici-jos dekretu 1616 m. buvo uždrausta skaity-ti ir platinėti, kurį dekretą popiežius Urho-nas VIII 1633 m. vėl pakartojo per inkvizi-cinį fiziko Galilėjaus teismą.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plaukinkite

Dienraštį

„NAUJIENAS“

Jos visad rašo

TEISYBE

TELEF. PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSA, NOSIES
IR GERKLAS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSIERIA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

DR. FANG C. LU

AKUSIERIA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offices: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais ir septyniadieniais, 1-5 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSIERIA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITĖ

AKUSIERIA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Kiti laikai tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2615 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"contact lenses".

Val pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET

Val: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS
Offices: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ketvirtadienį, penktadienį ir septyniadienį, 9-12 val.

Septyniadienį ir ketvirtadienį, 1-5 val. popiet.
Jei neatiliepiu, skambinti MI 3-0001.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatiliepiu, skambinti MI 3-0001.

P. ŠMEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val: 9-4 ir 6-8. Septyniadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telaf.: PRospect 6-5084

FORESTS CAN'T

FIGHT FIRES

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoky's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to douse all campfires,
stir the ashes, and douse
them again. Crush all
smokers dead end.

Please! Only you can
prevent forest fires

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Detroito naujienos

Detroito Lietuvių Organizaci-
jų Centras mini Vasario 16-sios
iškilmingą minėjimą vasario 17
d., 2 val. p. p., Jaunimo centre
trisdešimtajį kartą.

DLOC per savo veiklos 30 me-
tų Vasario 16-sios iškilminguo-
se minėjimuose visus sutalpin-
davo senus, jaunus ir vidutinius.
Jaunimas niekad nėra saęs, kad
jį tėvai seni, ar kad jie su tė-
vais kartu Vasario 16-sios ne-
minės ir tie minėjimai neįdo-
mūs, nepatinka. Be abejo, seni-
mas jaunimui pastatė kultūrinę
centrą, tai reiškia, kad jaunimą
myli. Galiau nedvejodamas saky-
ti, kad jaunimą pakurstė ruošti
atskirti Vasario 16-sios minėji-
mą nusistatęs prieš DLOC seni-
mas.

Pradžioje buvo skelbiama, kad
Vasario 16-ąją ruošinama akade-
mija jaunimui; vėliau, kad LB
apylinkė. Kada Detroito visuo-
menės suuzgė, tada vėl sugrįžo
prie jaunimo akademijos.

Čia jau raizgymas žinių, klai-
dinimas jaunimo ir išskyrimas
jaunimo iš suaugusių.

DLOC per 30 metų ruošė pa-
grindinius Vasario 16-sios mi-
nėjimus, be abejo ruošė ir toliau,
tad kuriam tikslui ir ratus pa-
galius kaitinti?

Detroito visuomenė tuos kės-
lus supranta ir pesiduos klaidi-
nima. Detroito visuomenė kvie-
čiama, kaip ir ankščiau, skait-
lingai dalyvauti pagrindiniame
Vasario 16-sios minėjime ir su-
teikti auką Lietuvai laisvinimo
reikalams. Auką priima Altos
direktorė, DLOC vicepirm. El-
bieta Paurazienė, 17403 Quincy
St. Detroit, Mich. 48221, tel. 2-
3298 ir visi valdybos nariai.

Aukos bus persiunčiamos
Amerikos Lietuvių Tarybai.

Vasario 2 d. LB Detroito
Lituaništinės mokyklos tėvų ko-
miteto suruoštas balius "Snaig-
kūs krantinai" praėjo su pasise-
kimu. Visas gautas pelnas pas-
kirtas mokyklos išlaikimui.

I balių atsilankė per du šim-
tus svečių. Banketą pradėjo tė-
vų komiteto pirm. Danutė Jan-
kienė, iškviestama "Vakaro gar-
sai" okteto dainininkus į sceną:
Vadovas Rimas Kasputis, daini-
ninkai: Linas Mikulionis, Vitas
Sirgėdas, Robertas Selenis, Al-
gis Skrebutėnas, Kastytis Kar-
velis, Eduardas Kasputis ir An-
tanas Paškus.

Akomponuojant R. Kaspučiui
padainavo sekančias dainas:
Trys berniukai, Kur gimta pa-
dangė, Nudavė močiutė, Neger-
ki, broleli, Plaštakė ir Vakaro
garsai. Nebepamenu, kurią dai-
ną padainavo su priedu dalyva-
jant "solistams" Aidai Smalins-
kaitei, Vidai Skiotytei, Rusnei
Baltrušaitytei ir Audronei Kas-
putytei. Kadangi oktetas dar ne-
senai susiorganizavo, reikia pa-
sidžiaugti, kad dainų repertuarą
atliko gerai. Publika plojo ir iš-
kvietė pakartojimui. Po meninės
programos vyko vaišės ir šokiai
ligi vidurnakčio, grojant Vytau-
to Petrausko orkestrui.

Vasario 3 d. L. namuose
įvyko Kultūros klubo metinis na-
rių susirinkimas. Atsilankė per
20 narių. Susirinkimą atidarė
pirm. Antanas Musteikis, sek-
ret. Jurgis Baublys. Atstojimu bu-
vo pagerbta mirusi aktorė reži-
sorė Zuzana Arlauskaitė Mikšie-
nė. Pranešimas padarė: pirm.
Antanas Musteikis, Stefa Kau-
nelienė ir Jurgis Baublys. Juozas
Tamošūnas, viejoje pranešimo,
įteikė 20 dol. auką. Buvo priim-
ta į klubą nauja narė Sofija Sta-
niškienė. Aptarta ir numatyta
šių metų veikla. Užsibrėžta pa-
sikviesti paskaitininką Dr. P.
Adomavičių ir aktorę, režisrę
Pukelevičiūtę.

1974 metams išrinkta klubo
valdyba. Pirm. Antanas Mus-
teikis, vicepirm. Rožė Bilaitie-
nė, Stefa Kaunelienė, Jonas Švo-
ba, Lidija Mingėlienė ir Vincas
Tamošūnas, sekret. Viktorija
Norvilaitė, izdin. Juozas Augai-
tis. Revizijos komisija: pirm.
Alfa Gilvydis ir nariai: Joana
Švobienė ir Kazys Sragauskas.
Buvo prisiminti ir ligoniai: Vin-
cas Tamošūnas ir Vladas Min-
gėla. Nutarta pasiųsti atviru-
kus ir palinkėti jiems pasveik-
ti. Posėdžiui pasibaigus, Regina
Juskaite ir Petras Vasilauskas
paskaitė iš Jurgio Jankaus kny-
gos "Užkandžiai". Pasibaigus
susirinkimui, klubo narės vaiši-
no pyragaičiais ir kavute.

GRADINSKAS

1974 M. TV KAINOS

PRASIDEDA NUO

\$89.95

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdovada
ZEMA KAINA
R. SERENAS
1047 W. 67th Pl. Wabrook 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vaivaiškai an-
kščių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413
7139 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoky's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to douse all campfires,
stir the ashes, and douse
them again. Crush all
smokers dead end.

Please! Only you can
prevent forest fires

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Forest Service, U.S. Department of Agriculture

Nuotaikingas

šaulių vakaras

Vytauto Didžiojo šaulių rink-
tinės meno kuopelės šauliai vai-
dintojai, vasario mėn. 8 d. Jaun-
imo centre, suruošė įdomų va-
kara. Buvo suvaidinta linksmo
turinio, A. Kairio — "Didysis
Penktadienis", 8-jų veiksmų ko-
medija. Tai buvo maloni atgai-
va, čia buvo graži proga žmo-
nėms skaniai pasijuokti iš tu-
čio žmonių gyvenimo.

Autorius nuostabiai gražiai
mokėjo iškelti gyvenimo nuo-
tropas iš netolimos praeities sto-
vyklio gyvenimo. Jis taikliai
pasijuokia iš asmenų susmulkė-
jimo, neturėjimo jokio tikslo,
idealo ir tuščio gyvenimo. Dali-
nai ir dabar Amerikoje panašu
į pasenusių pensininkų gyve-
nimą, kada žmonės, neturėdami
ką veikti, pradeda kovą už isi-
vaizduotas negeroves ir nesau-
mus priešus savųjų tarpe. A.

Vasario 3 d. Jaunimo kul-
tūriniam centre įvyko Balfo 76
skryliaus metinis narių susirin-
kimas. Susirinkimas nors ir ne-
teikti auką Lietuvai laisvinimo
reikalams. Auką priima Altos
direktorė, DLOC vicepirm. El-
bieta Paurazienė, 17403 Quincy
St. Detroit, Mich. 48221, tel. 2-
3298 ir visi valdybos nariai.

Aukos bus persiunčiamos
Amerikos Lietuvių Tarybai.

Vasario 2 d. LB Detroito
Lituaništinės mokyklos tėvų ko-
miteto suruoštas balius "Snaig-
kūs krantinai" praėjo su pasise-
kimu. Visas gautas pelnas pas-
kirtas mokyklos išlaikimui.

I balių atsilankė per du šim-
tus svečių. Banketą pradėjo tė-
vų komiteto pirm. Danutė Jan-
kienė, iškviestama "Vakaro gar-
sai" okteto dainininkus į sceną:
Vadovas Rimas Kasputis, daini-
ninkai: Linas Mikulionis, Vitas
Sirgėdas, Robertas Selenis, Al-
gis Skrebutėnas, Kastytis Kar-
velis, Eduardas Kasputis ir An-
tanas Paškus.

Akomponuojant R. Kaspučiui
padainavo sekančias dainas:
Trys berniukai, Kur gimta pa-
dangė, Nudavė močiutė, Neger-
ki, broleli, Plaštakė ir Vakaro
garsai. Nebepamenu, kurią dai-
ną padainavo su priedu dalyva-
jant "solistams" Aidai Smalins-
kaitei, Vidai Skiotytei, Rusnei
Baltrušaitytei ir Audronei Kas-
putytei. Kadangi oktetas dar ne-
senai susiorganizavo, reikia pa-
sidžiaugti, kad dainų repertuarą
atliko gerai. Publika plojo ir iš-
kvietė pakartojimui. Po meninės
programos vyko vaišės ir šokiai
ligi vidurnakčio, grojant Vytau-
to Petrausko orkestrui.

Vasario 3 d. L. namuose
įvyko Kultūros klubo metinis na-
rių susirinkimas. Atsilankė per
20 narių. Susirinkimą atidarė
pirm. Antanas Musteikis, sek-
ret. Jurgis Baublys. Atstojimu bu-
vo pagerbta mirusi aktorė reži-
sorė Zuzana Arlauskaitė Mikšie-
nė. Pranešimas padarė: pirm.
Antanas Musteikis, Stefa Kau-
nelienė ir Jurgis Baublys. Juozas
Tamošūnas, viejoje pranešimo,
įteikė 20 dol. auką. Buvo priim-
ta į klubą nauja narė Sofija Sta-
niškienė. Aptarta ir numatyta
šių metų veikla. Užsibrėžta pa-
sikviesti paskaitininką Dr. P.
Adomavičių ir aktorę, režisrę
Pukelevičiūtę.

1974 metams išrinkta klubo
valdyba. Pirm. Antanas Mus-
teikis, vicepirm. Rožė Bilaitie-
nė, Stefa Kaunelienė, Jonas Švo-
ba, Lidija Mingėlienė ir Vincas
Tamošūnas, sekret. Viktorija
Norvilaitė, izdin. Juozas Augai-
tis. Revizijos komisija: pirm.
Alfa Gilvydis ir nariai: Joana
Švobienė ir Kazys Sragauskas.
Buvo prisiminti ir ligoniai: Vin-
cas Tamošūnas ir Vladas Min-
gėla. Nutarta pasiųsti atviru-
kus ir palinkėti jiems pasveik-
ti. Posėdžiui pasibaigus, Regina
Juskaite ir Petras Vasilauskas
paskaitė iš Jurgio Jankaus kny-
gos "Užkandžiai". Pasibaigus
susirinkimui, klubo narės vaiši-
no pyragaičiais ir kavute.

PLEASE!

DON'T PLAY WITH MATCHES.

Susirinkimų

PRANEŠIMAI

— Chicago's Našlių, Našliukių ir
Pavienių Draugiškas klubas šaukia
susirinkimą vasario mėn. 8 dieną 8:00
val. vak. Hollywood svetainėje, 2417
W. 43rd St. Visi klubo nariai ir pri-
jautantieji kviečiami gausiai daly-
vauti ir aptarti klubo reikalus. Po su-
sirinkimo bus vaišės ir šokiai J. Jo-
niko orkestrui grojant.
V. Cinka, nut. rašt.

— Lietuvių Moterų Draugijos Ap-
švietos eilinis susirinkimas įvyks sek-
madienį, vasario 10 d. 1:30 val. popiet.
P. Laucius namuose, 714 W. 31st St.
Narės prašomos atsilankyti, nes yra
svarbiu reikalu aptarti. Po susirinki-
mo bus vaišės.
Rožė Didžiagalviene, rašt.

A. + A.

JOHN PETER MESHKIN

Gyv. R. 1, Grand Yonction, Mich. Ankščiau gyveno Chicagoje

Mirė 1974 m. vasario mėn. 8 dieną 5:30 val. vak. Alagan ligo-
nijoje. Gimė Lietuvoje, 1890 m. rugpjūtį mėn. 18 dieną.

Paliko našlė: žmona Della (Andreikaite), 3 sūnūs — Leonard,
gyv. Penneville, Mich., Ben, gyv. Alagan, Mich., ir William, gyv.
Dallas, Texas, dukterė Della Andrus, gyv. Alagan, Mich., 11 metų, 2
proanukai, brolis Lietuvoje ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pasarvotas Robbins Funeral Home, Bloomington, Mich.
Atsilveikimas ir gedulingos apeigos bus šeštadienį, vasario 9 d.
3:00 val. popiet. J. J. Peter Meshkin giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyv

Sis tas apie kai kurias mūsų senovines gentis (padermes)

Ir šiais laikais tenka pastebėti šokių lokius pasakymus apie lietuvių senovines gentis, pavyzdžiui: sūduvius, jotvingius ir t. t. Šituo atžvilgiu galima pasakyti, jog senaisiais laikais įvairiose žemės vietose ne visur žmonės žinojo, kokiai tautai jie priklauso, nes dar nebuvo įprasta tauti reikiamai atsakyti. Tais senaisiais laikais atvėję iš kitų kraštų turistai sutikdavo šokių lokį pavadinimą aptikoms žmonių gentims. Kai tokie turistai buvo atkeliavę į Lietuvą, tad jie niekur nesitęravę tuojau visus pavadino *aisčiai*, o tikrai lietuviškai sakant — *rytiečiai*. Jei ligi tol lietuviai nebūtų savo kraštą vadinę *Lietuva*, tad tur būtų visos mūsų kraštas būtų įgijęs vardą *Aistija*.

Kai senovėje rusų gentys tam tikromis grupėmis verždavosi arčiau Baltijos jūros, tad lietuviai čia pat vadinti *baltarusiais*. O patys rusai lietuviškai žodį *baltarusis* išsivertė į savo kalbą „belorus“. Mat, žodis „balta“ jiems atrodė kaip spalvotumo pažymys „bely“. Lietuviai tai žodį paėmė nuo Baltijos jūros pavadinimo. Tikrumoje rusai galėjo pavadinti „baltirus“, nes pačią jūrą rusai vadina „Baltiskoje more“. Dabar mūsų spaudoje kartais nukalbama apie vadinamųjų *sūduvių* gentis, arba dar vadinamųjų *jotvingių* gentis. Galima čia taip pat pasakyti, kad senovėje tam tikri turistai, keliaudami Lietuvos pietinėse dalyse savo aprašymuose buvo šį tą pažymėję, ką jie buvo matę pas tuos *sūduvius*. Tikrai sakant, vadinamieji *sūduviai* lietuviškai verčiant tikrieji *pietiečiai* buvo.

Dar šį tą pasakysiu apie jotvingius. Šis vardas anksčiau

buvo plačiau vartojamas. Mažai taip pat, kai buyau dar višai jaunas, maždaug 1897 — 1899 m., daug kas vadindavo jotvingiu, nes aš tada sugrįžęs iš mokyklos mēgdavau ant arklio pajodinėti ir visokiais vingiais apjodavau kalnelius ir pušynus, todėl visi mane vadindavo jotvingiu. Daugelis kitų žmonių, ypač jaunuolių, taip pat mēgdavo visokiais vingiais pajodinėti. Tais laikais niekas nevertėdavo balnų. Mano giminaitė Degutytė, gyvenusi į šiaurę nuo mano tėviškos prie Sūduonės upelio (Sešupės intako) Pasūduonio kaimo, mēgdavo apsilankyti pas mus, atjodama ant arklio, ir kai pro langą ją pamatydavome, tad pasakydavome: „Jau ir mūsų jotvingė atvyko!“

Pavadinimas „jotvingiai“ beveik išnyko tada, kai atsirado dviračiai, ir jaunimas ir senimas labiau mėgo dviračius važinėti, o ne arkliais jodinėti. Taigi pakitę gyvenimo sąlygos plačiai vartotas žodis „jotvingiai“ beveik išnyko. Žilose senovėje įvairūs kiti kraštų turistai atvykę į Lietuvą mēgdavo sugrįžę atgal šį tą papasakoti. Vienas lenkų turistų, atvykęs prie Novos upelės (Sakių aps.) pavadino gyvenusius tenai žmones „zanykiais“. Lietuviškai tuos žmones galima pavadinti „užnoviečiais“. Bet tas sulenkintas pavadinimas per ilgus amžius taip įsigalėjo, kad ir dabar visi lietuviai juos tebevadina „zanykiais“. Taigi, koks nors pavadinimas įsigali, tad jo niekad negalima panaikinti.

A. Kelmūtis

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIEŅAS

NAUJOJI GOLD COAST INN

Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Priimami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitoms progoms, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gerimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujesni kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŽALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, žaidytuvai, automobiliniai maistas, coloriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržika, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržika, SENUJŲ LIETUVIŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$2.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$2.00, minkštasis viršelis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštasis viršelis.	\$5.00
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$2.00
P. Liudžiuviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunytės atsiminimai, 170 psl.	\$2.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografinis brėžinys, 232 puslapiai.	\$2.00

NAUJIEŅAS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. HA 1-6100

L. B. East Chicago's apyl. pirm. Petras Indreika atidaro dvidešimtiesio minėjimą.

Mėlynakiai Indėnai

Indėnų reikalų ekspertas Brazilijos indėnų tautinės fundacijos bendradarbis Raimūnas do Alves pranešė radęs mažą grupę indėnų, gyvenančių Amazonės raistuose, kurios nariai yra rudaplaukiai ir mėlynakiai. Tos genties vyrai turi barzdas. Visų kitų indėnų genčių vyrai ir moterys turi juodus plaukus ir akis ir jų vyrams ant veido jokie plaukai neauga.

Alves pasakė, kad jis pats ir grupę antropologų netrukus keliauja tos genties toliau ir nuodugniau tirti. Jie nori nustatyti, kas buvo jų protėviai.

Paskutiniiais laikais vis daugiau pasirodė įrodymų, kad Amerikos kontinentas ne tik šimtus, bet tūkstančius metų prieš Kolumbą buvo lankomas ne vienos, o kelių ar daugelio kraštų navigatorių iš Europos (finikių, vikingų, varinų), iš Azijos ir Okeanijos. Iš viso matyti, kad Amerikos čia buviamis geriausi ir dėlto laukiami sugrįžtant buvo baltieji europiečiai, kadangi laikui bėgant jie buvo pakelti į geriausius dievus, kaip pav. actekų, baltasis Dievas Quetzalcoatl. Tik ispanų maroderai, kuriems Kolumbas parodė kelią, sutęsė baltųjų žmonių vardą kai pradėjo čia buvius pavergti ir naikinti.

Ruošiasi iš lenkų atsiimti Mickevičių

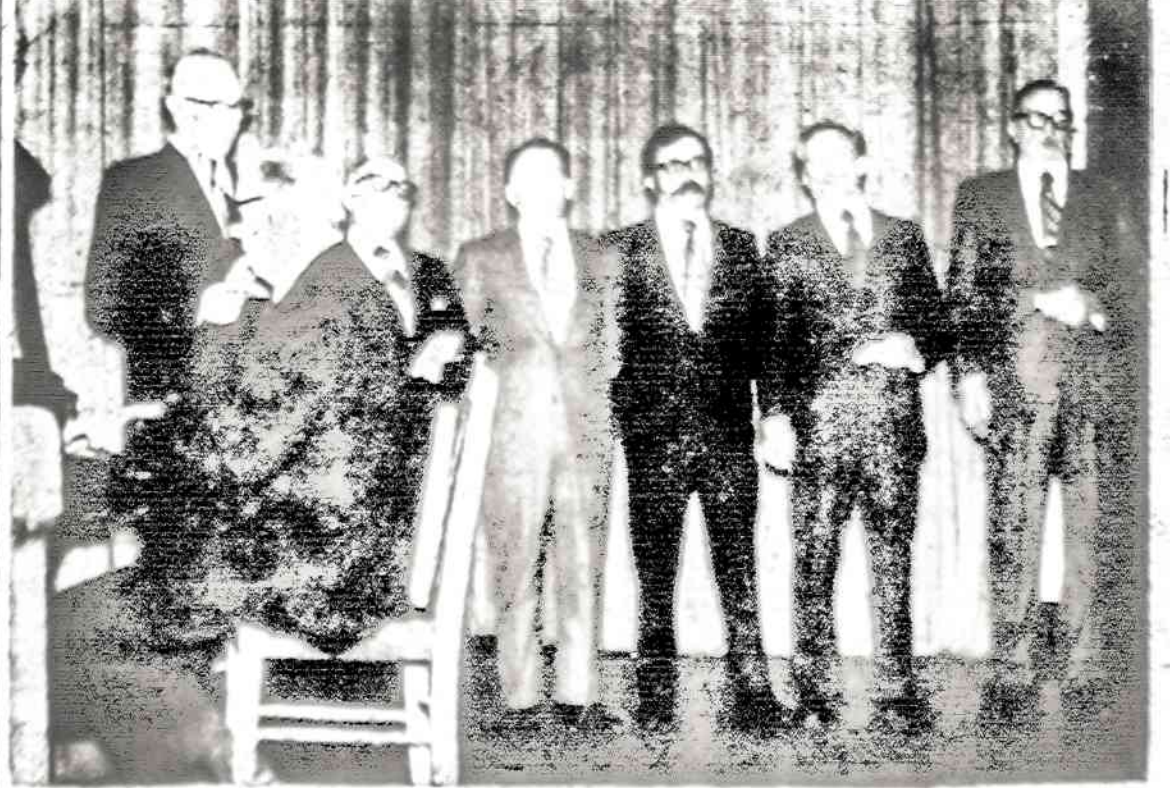
Dziennik „Zwiazkowy“ antrąsį „175 metų nuo Mickevičiaus gimimo“ rašo:

Gruodžio 31 d. suejo 175 metų nuo A. Mickevičiaus gimimo. Sukaktuvės nebūvo prazūrėtos nei Vilniuje, nei Naujagardė. Lietuvių poetas J. Marcinkevičius baigė naują „Pono Tado“ vertimą į lietuvių kalbą. Šis kūrinys leis į didelį 4 tomy leidinį, kuriame pirmą kartą lietuvių kalboje pasirodys veik visi mūsų didžiojo genijaus kūriniai, neišskiriant nė sonetų, nei baladžių. Mūsų genijus lietuviškai nemokėjo...

Gimė jis netoli Naugarduko vietovėje, kur anais laikais kalbėjo daugiausia baltgudiškai. Lenkų kalba tuomet buvo tiek plačiai paplitusi, kad poetas galėjo ja naudotis visose Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos dalyse, taigi ir Kaune, kur trumpą laiką buvo mokytoju, ir Vilniuje, Trakuose, Lydoje ir kt.

— Vilnius Brazenas, Ft. Myers, Fla., kalbės dviejuose Nepriklausomybės šventės minėjimuose: vasario 16 d. 2 val. popiet Juno Beach Metodistų bažnyčios salėje Palm Beach apylinkės lietuviams, bei vasarotojams ir vasario 17 d. Miami bei apylinkės lietuviams Lietuvių klube, 3655 NW 34 St. Ten taip pat kalbės Dan Kuraitis ir dainuos sol. Jonas Vaznelis.

— Aug. Pocius, Rockford, Ill., keisdamas naujo buto adresą, atsiuntė 5 dol. dovana: 2

L. B. East Chicago's apyl. 20 m. veiklos minėjime Vyru sekretas, atlieks programą. Prie pianino muz. A. Giedraitis, iš kairės: A. Moliejus, Vl. Vailionis, G. Brazaitis, A. Skudra, V. Aukštuolis ir Z. Moliejus.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
LATHE OPERATOR
Requirement setup and operate small engine lathe in metal fabrication. Highly diversified work. Good working skills and habits required. Hours 8 A. M. to 4:30 P. M.
CALICO
205 FACTORY
ADDISON, ILL.
543-6996
An equal opportunity employer

FACTORY WORKER —
Responsible set up and operate punch presses. Mathematically check material quantities, ship and receive duties. Advancement for qualified person in small plant. Verifiable record. After 9:00 A. M. Must speak English. Tel. RA 6-5736

LATHE OPERATOR
Engine and tool rm. machinist. Top pay, benefits.
Experienced.
ADDISON
543-2010

SETUP MEN
Punch press, punch brake, spot weld. Experienced with short runs. Permanent work. Excellent benefits.
ALICO MFG. CO.
4224 N. LINCOLN
218-9700

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
DEPENDABLE WOMAN WANTED
General housework. 5-room apartment. Central Evanston. Near bus or train. 1 day per week. Steady. Good pay. References
864-3594 Mornings 8-10 A. M. Evenings 4-8 P. M. Some English necessary.

PERSONAL
Asmenų ieško
IESKAU savo buvusius kaimynus — JONA NAUBURĮ ir KAZIMIERA MACIAUSKĄ, abu gyv. Kanadoje. Prašau atsiliepti arba žinancius pranešti: Mr. TONY SURVILA, R. 1, 102nd AVE., ALLEGAN, MICH. 49010

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys su virtuvės privilegija 1-mame aukšte. 5230 So. California. Tel. 776-1041

— Alvdas ir Lietuvių Sodyba Marquette Parko apylinkėje įteikė per Dr. J. Adomavičių 10 dol. dovana Naujienoms už gerų darbų propagavimą, kad visi lietuviai taptų giliai sąmoningi, kad jie gerbtų sąjaušias tradicijas, kad iškotų patyrimo vyresniųjų kartoje ir bent dalinai stengtųsi atsilyginti už jų atliktus darbus bei pasiaukojimą.

— Stasys Baltrušis iš Pilzen apylinkės, vienas iš naujųjų skaitytojų, dėl blogų orų, sliდაus kelio ir savo sveikatos stovio negalėdamas pats atvykti ar paštu išsiųsti, paprašė savo draugą pratesti prenumeratą 3 mėn. ir dar pridėjo dolerį už kalencinorių. Tas geros širdies ir jaudinančiai gerų norų tautietis pragyvena ir gaunamos nedarbingumo pensijos.

— Antanas Raslanas, Toronto, Ont., Canada, pratęsdamas prenumeratą, savo linkėjimus — nepavargti sunkiame darbe — palydėjo 6 dol. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija nuširdžiai dėkoja visiems remėjams už dovanas, o naujiems skaitytojams ir platintojams už dėmesį bei talką. Visi skaitytojai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuviai yra kviečiami gerai susipažinti su Naujienomis ir pareikšti savo nuomonę jas užsisakant.

Atidaryta nauja šviežios žuvies krautuvė. Yra importuoto lietuviško medaus, latviškų šprotų, importuotos saulėgrąžų alyvos, importuotų rusiškų sėlikų. 6307 So. Artesian Tel.: 776-4712. (Pr.)

Pensininkų susirinkimas. Vasario 10 d., sekmadienį, 1:30 val. popiet Lietuvių Pensininkų Sąjungos narių susirinkimą Gintaro svetainėje, 2518 W. 69 St., Chicagoje, kviečiame atvykti narius ir norinčius įsijungti įsirašyti pensininkų amžiaus amenis. Po susirinkimo kavutė. Pensininkų S-gos Valdyba (Pr.)

Dėl sandėlio likvidacijos didelis įvairių importuotų iš Vokietijos prekių išpardavimas nuostabiai žemomis kainomis. Pav. moteriški batukai pradedant \$1 porai, vyr. kelnės 1-mos rūšies medžiagos \$5.00 ir t. t. Vokiškos knygos už pusę kainos. Krautuvė atdara 7 dienas savaitę, sek. nuo 1 iki 5 val. Kalbame lietuviškai. Norden Imports, 3111 No. Lincoln Ave. Tel. 248-2646 arba 248-2647. (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOŠ PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISU RCSIU DRAUDIMO AGENTORA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

SAVININKAS IŠVYKSTA IŠ MIESTO
Ir parduoda prie 69-tos ir Western Avenue 8 metų senumo 5½ kambarių mūrini namą su 3 miegamaisiais, žuolinėmis durimis ir mediju, pušiu įrengtu beismantu. Tel. PR 6-7090

FURNITURE AND FIXTURES
Baldai ir kiti įrenginiai
PARDUODAM
IS MODELINIŲ NAMU BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE

— Grundig radijų kainos prasideda nuo \$9.95 Gradinsko elektronikos parduotuvėje, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., telef. FR 6-1998. Pas jį galite gauti visokių dydžių ir kainų Grundig ir kitokių radijų, patefonų, magnetofonų, Hi-Fi Stereo aparatų. Atid. kasdien nuo 9 val. ryto ligi 6 val. vak. Pirm. ir ketv. 9—6. Sekm. ir treč. uždaryta. (Pr.)

Federalinių ir valstybės pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (Prie Sacramento) Tel. 436-7878

DEMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
SACRAMENTO AND COMPANY

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai. Pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

LEONARDO ERINGIO
naujas adresas:
LEONARD'S 'TEXACO'
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"